

Η ΠΝΥΞ ΚΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΤΟΜΗΣ

Κωμωδία φανταστικοτραγική.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΠΕΡΙΚΛΗΣ, ΑΙΣΧΙΝΗΣ
ἐκ τοῦ ἀρχαίου κόσμου.

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο Κ. ΤΟΤΟΜΗΣ
ἐκ τοῦ νεωτέρου κόσμου.

Ο ΠΛΟΥΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΩΝ
ἐκ τοῦ ὑποχθονίου κόσμου.

Ἡ πρώτη καὶ τελευταία σκηνὴ ἐν τῷ Ἄδῃ. Αἱ δὲ λοιπὰὶ
σύγχρονοι ἐν Ἀθήναις.

ΣΚΗΝΗ Α'.

[Ἐν τῷ Ἄδῃ. Τὰ ζοφερά βασιλεία τοῦ Πλούτωνος. Μακρόθεν φαίνεται ἡ Ἀχερουσία λίμνη καὶ τὰ ὕδατα τῆς Στυγός. Ἀντιπαρέρχονται ὡς φάσματα αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν. Ἀπωτέρω ὁ Χάρων διαπορθεύων νεκροὺς ἐπὶ μέλανος ἀκατίου, ἀποβιβάζει εἰς τὴν ἐνδοτέραν ὄχθην καὶ τὸν κ. Κοντόπουλον.]

ΧΑΡΩΝ πρὸς τὸν κ. Κοντόπουλον.

Ἀπόδος, ὦ κατάρατε, τὰ πορθηεῖα!

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σοῦ εἶπα, κύριε, ὅτι δὲν μοῦ ἔμεινε λεπτόν. Ἐδαπάνησα καὶ τὸν ἔσχατον ὀβολὸν εἰς τὰς δημοσιεύσεις στηλιτεύων τὴν πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἀσέβειαν τῶν σημερινῶν Ἀθηναίων.

ΧΑΡΩΝ

Ἄεὶ μὲν, μάλιστα δὲ νῦν, εὐκαιρὸν εἶπεῖν ὅτι οἱ νεώτεροι

Ἄθηναῖοι κατέρχεσθε εἰς Ἄδου ἀπένταροι. Ἄρτι ἕτερος Ἄθηναῖος ἠτιᾶτο ἀπορίαν κερμάτων, διετέλεσε γάρ, ἔφη, μέτοχος τῆς «Κωπαΐδος» καὶ τοῦ «Ἀρχαγγέλου» . . .

[Προσέρχονται αἱ ψυχαὶ τοῦ Περικλέους, τοῦ Αἰσχίνους, τοῦ Δημοσθένους καὶ τῶν ἀρχαίων προγόνων.]

ΠΕΡΙΚΛΗΣ πρὸς τὸν κ. Κοντόπουλον.

Ἦκουσα τὸ ὄνομα τῶν Ἀθηῶν. Ἐκαῖθεν κατέρχεσαι;

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Μάλιστα! Ἄλλ' οἱ νεώτεροι Ἀθηναῖοι παρεφρόνησαν. Μετέβηλον τὸν γὰρ τοῦ Θεσέως εἰς ἀπόπατον ἐκ τῶν μαρμάρων τοῦ Παρθενῶνος κατασκευάζουσι οὐρητήρια καὶ μέγαρον ὑπονομεύουσι τὸν Λυκαθητὸν καὶ λιθοτομοῦσι τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος. Διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς ἀσεβείας καὶ μὲ εἶπον τρελλόν. Ἄλλ' ὅταν εἶδον ὅτι μεταβάλλουσι εἰς ἀσβέστην τὴν Πνύκα, ἀπηλίπισθην, ἀηδίασα, ἔλαβον ἐν ρεβόλβερ, ἠτύοκτόνησα διὰ τὴν μὴ βλέπω πλέον τὴν ἱεροσυλίαν. Καὶ ἰδοῦ, κύριοι, χωρὶς λεπτὸν καὶ χωρὶς ἐλπίδα κατήλθον ἐδῶ νεκρὸς μετὰ νεκρῶν.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ὡσεὶ ἐμβρόντητος.

Τί λέγεις, ἀγαθέ; Ἐξορύττουσι τὴν Πνύκα; Μὴ παραφρονεῖς;

ΑΙΣΧΙΝΗΣ ὡσεὶ κεραυνόπληκτος.

Εὐφῆμαι! τοιαύτην καθ' ἡμῶν ὕβριν οἱ ἀπόγονοι!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ὡσεὶ ἐνεός.

Καὶ βεβηλοῦσι τὰ μάρμαρα τῆς Ἀκροπόλεως; Μαίνονται λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἄνωθι ἐπὶ τῆς γῆς;

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δὲν ἤξεύρω τί κάμνουσι. Ἦξεύρω μόνον ὅτι ἔχουσι ὑπουργοὺς τὸν κ. Ζυγομαλᾶν καὶ τὸν κ. Παπαμιχαλόπουλον.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Δημόσθενες, ἀνερχόμεθα ἐκ νέου εἰς τὴν ζωὴν; Θέλω νὰ

ἐπισκερθῶ τὸ ἄστυ τῆς Παλλάδος. Δὲν ἀκούεις ὅτι ἐπέδραμον
σατράπαι ἐκ τῆς Περσίας;

ΑΙΣΧΙΝΗΣ πρὸς τὸν Περικλέα.

Ἄδύνατον! Νεκροὶ τινες νεήλυδες, οἰκοῦντες πρὸ μικροῦ
ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸ ἀρχαῖον Δίπυλον, εἶπόν μοι χθὲς κατελ-
θόντες ἐνταῦθα ὅτι ὁ λοιμὸς, ὑφ' οὗ ἀπέθανες Περικλεῖς, λυ-
μαίνεται ἔτι τὰς Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Ἄς ἀποθάνω δις ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ! Ἔλθετε κἂν νὰ περισώ-
σωμεν τὴν Πνύκα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Ἄγωμεν! Ὁ ψυχοπομπὸς Ἑρμῆς δὲν θ' ἀρνηθῆ νὰ ὀδη-
γήσῃ ἡμᾶς εἰς Ἀθήνας!

[Ἀφανίζονται πάντες εἰς τὸ χάος τοῦ Ἄδου. Ὁ κ. Κοντόπουλος
κινεῖ περιλύπως τὴν κεφαλὴν εἰς ἔκφρασιν οἴκτου καὶ συγχέε-
ται εἶτα μετὰ τῶν ψυχῶν χωρῶν εἰς τὸ βάθος.]

ΣΚΗΝΗ Β'.

[Ἐν Ἀθήναις. Ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Αἰσχίνης ἀνέρχονται διὰ τῆς
πλατείας τοῦ Θησείου τὴν ὀπισθεν τῆς Ἀκροπόλεως ὁδὸν περι-
εργαζόμενοι τὰ περίξ μετ' ἐκπλήξεως. Ἀσθμαίνων καὶ βαθέως
ἀναπνέων ἴσταται ὁ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Βαβαί! Εἶνε λοιπὸν χοῖρος αὐτὸς ὁ νεώτερος πολιτισμὸς
ἀφοῦ κυλίσεται, τρέφεται καὶ ζῆ διὰ τοῦ βορβόρου; Μικροῦ δεῖν
ἀπέθανον ἐξ ἀσφυξίας.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Φοβοῦμι μὴ ὁ φιλοπαίγμων Ἑρμῆς ἀπεπλάνητεν ἡμᾶς εἰς
τὴν χώραν τῶν Κάφρων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ περιβάλλον δι' ἑταστικοῦ
βλέμματος τὴν πόλιν.

Δὲν βλέπω ἢ ἀπέραντον ἀπόπατον πρὸ ἐμοῦ. Περιέργον!
Εἶχον μάθει ὅτι ἤρκει πρὸς τοῦτο ἡ «Νέα Ἀγορά».

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Τίς οἶδεν! Ἐκτοτε μετεβλήθη ὁ κόσμος. Ἴσως ἡ εὐγλωτ-
τία σήμερον διαρρέει ἐκ τῶν ὀπισθεν. . . .

ΣΚΗΝΗ Γ'.

[Φαίνεται κατερχόμενος τῆς Ἀκροπόλεως ὁ Περικλῆς σύνοφρος.]

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Τί καινόν, Περικλεῖς;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Εἶδον βέβηλον ἀτὸν ἀποξέοντα τὰς γλυπὰς τοῦ Παρθενῶ-
νος. Ἐζήτει νὰ μοι πωλήσῃ τεμάχια γλυπτῶν λίθων ἀντὶ μναῶ.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Καὶ δὲν κατεκρήμνισας αὐτὸν κατὰ τῶν βράχων;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Ὅχι, διότι ἦτο στενὸς φίλος τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ἐμαθες κ' ἂν τὸ ὄνομα τοῦ συλοῦντος τὴν Πνῦκκα ἡμῶν;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Γραῶδης νεανίσκος, ὃν ἠρώτησα, μοὶ εἶπεν ὅτι καλεῖται
τομεύς, λατόμος, τοτόμης, δὲν ἐνθυμοῦμαι καλῶς.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Εὖγε! τὸ ὄνομα ἀντάξιον τῆς πράξεως.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Εἶνε Ἕλλην λοιπόν; ὦ Ζεῦ καὶ Ἄπολλον! Ἐγὼ ἐνόμιζον
ὅτι ἦτο Πέρσης ἢ Λυδός.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Γηγενής, εὐπατρίδης Ἀθηναῖος !

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ἡ νεαρὰ γραῦς ἐψεύσθη σοι, Περικλείς. Αὐτὸς ὁ τομμεὺς ἀνὴρ ἐκ τοῦ δήμου ! Εὐφήμεί !

ΠΕΡΙΚΛΗΣ στρέφων περὶ ἑαυτὸν καὶ τείνων τὸ οὖς.

Σιγή ! ἀκούω κρότον ὑπόγειον. Βαίνωμεν. Ἴσως συλλάβωμεν τὸν συλητήν.

[Προχωροῦσι πάντες εἰς τὸ βάθος.]

ΣΚΗΝΗ Δ'.

[Ἀκούονται ὑπόκωφοι γδοῦποι. Ὁ κύριος Τοτόμης δι' εὐμεγέθους μοχλοῦ ἐξορύττει λίθους ἐκ τῆς Πνυκὸς οὐς μεταφέρει ἐπ' ὤμων καὶ ρίπτει ἐγγὺς πεπυρακτωμένων ἀσβεστοκαμίνων. Πλησιάζουσι πάντες ὄκρω τῷ ποδί. Ὁ Δημοσθένης συλλαμβάνει ἄφνω ἐκ τοῦ ὠτὸς τὸν κύριον Τοτόμην, ὅστις ἀνατινάσσεται ἔντρομος.]

ΤΟΤΟΜΗΣ

Αἶ ! Ἄοι ! ὦ ω ω ! Βοήθεια ! .. Λωποδύταις, κλέφταις ! .. Βοήθεια ! ...

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Οἰμῶξεις, κέπφε ! Τί ποιεῖς ἐνταῦθα ; Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ λατόμος τῆς Πνυκὸς ;

ΤΟΤΟΜΗΣ συνερχόμενος βαθμηδόν

Βέβηρος ! τοῦ λόγου μου εἶμαι ὁ Τοτόμης, ἀμ' πῶς θαρρεύεις δά !

ΠΕΡΙΚΛΗΣ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Φθέγγεται ἑλληνιστὶ ἢ μὴ ὁ Ξέρξης κατέκτησε τὰς Ἀθήνας ;

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

"Ακουσον, ὦ 'γαθέ! Δὲν ἀγορεύουσι πλέον οἱ ῥήτορες ἡμῶν τῶν ἐπιγενεστέρων ἀπὸ τοῦ ἀθανάτου τούτου βήματος;

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

'Αφ' οὗ ἐκηρύχθη τὸ εὐαγγέλιον τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν . . .

ΤΟΤΟΜΗΣ

Βρέ, χριστιανοί μου, ξεφορτωθῆτέ μου νὰ συχωρευοῦν τὰ πεθαμμένα σας, κ' ἐγὼ ἐγγλέζικα δὲν καταλαβαίνω. (Σταυροκοπούμενος) 'Πίσω μου σ' ἔχω Σατανᾶ!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Συλεῖς τὸ ἄφθιτον σέμνωμα τῆς δόξης ἡμῶν . . .

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Κατστρέφεις τὸν βράχον αὐτὸν, ὅστις ἀντηγεῖ ἀκόμη εἰς τοὺς αἰῶνας τὴν ἀρχαίαν εὐκλειαν . . .

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Δὲν τρέμεις μὴ οἱ 'Ολύμπιοι καταρρίψωσιν ἐπὶ σοῦ τοὺς κερανοὺς . . .

ΤΟΤΟΜΗΣ

Βρέ, αἴντε νὰ κουρευέσθε ἀπ' ἐδῶ, τενεκέδες, ποῦ θὰ κοροῦδέυετε σεῖς ἐμένα! 'Ορίστε μοῦτρα! 'Εδῶ, κοτζᾶμ εἰρηνοδίκης ἔδγαλε ἀπόφασι γιὰ τὸ νταμάρι αὐτό, ποῦ εἶνε ἰδιοκτησία μου, καὶ κοτζᾶμ Δήμαρχος καὶ ὑπουργὸς δὲν μοῦπανε γρῦ, καὶ ἦρθατε σεῖς, διακόλου μπαγαπόντιδες, νὰ μοῦ κάμετε τάχχατες τὸν καμπόσο. "Ελα! μᾶρς! νὰ μὴ πάρω τὴ μκναβέλλα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

'Αγνοεῖς τὴν ἀξίαν τοῦ μνημείου τούτου;

ΤΟΤΟΜΗΣ

Τί ἀξίαν, ρὲ γαιδοῦρι! 'Εδῶ πρῶτα ἔρριχνε ἡ Δημαρχία

τὰ ψοφήματα καὶ τὰ σκουπίδια. Πέτραις εἶνε καὶ τῆς κίνου ἀσβέστη.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Πέτρα εἶσαι σὺ δι' ἀσβέστην χρήσιμος. Βοηθεῖτέ με, ἄνδρες.

[Ὁ Περικλῆς, ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Αἰσχίνης δένουσι διὰ τῶν ζώστων τῶν τὸν κύριον Τοτόμην καὶ τὸν ῥίπτουσιν ὀλολύζοντα ἐν τὸς τῆς φλεγούσης καμίνου.]

Ἄγωμεν εἰς Ἄδου νῦν. Ἄλλ' οὐδὲ θέλω ποτὲ ἀνέλθῃ εἰς τὸ βάρβαρον ἄστρ τῶν Ἀθηναίων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ἄγωμεν θὰ πῶ ὕδωρ τῆς λήθης ὅπως μὴ ἀναμιμνήσκωμαι τῶν νῦν Ἀθηναίων.

ΑἸΣΧΙΝΗΣ

Ἐρρέτωσαν τοιαῦται Ἀθηναί μετὰ τοιούτων Ἀθηναίων. Βαίνωμεν.

(Ἀφανίζονται πάντες εἰς τὸ σκότος).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

[Ἡ σκηνὴ ἐν τῷ Ἄδῃ. Τὰ πλήθη τῶν νεκρῶν συνωστίζονται πρὸ τῆς πύλης ἐρωτῶντα τοὺς Περικλῆν, Αἰσχίνην καὶ Δημοσθένην. Φάσματα καὶ σκιαὶ περιπολοῦσιν εἰς τὸ βάθος. Μετὰ μικρὸν ἀκούεται ὑποχθόνιος δονισμὸς καὶ φαίνεται μακρόθεν ὁ Ἐρμῆς ὀδηγῶν τὴν ψυχὴν τοῦ Τοτόμη τσιτσιρίζουσαν ἐτι ἐκ τῶν φλογῶν τῆς καμίνου.]

ΕΡΜΗΣ

Παραδίδω εἰς τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἄδου τὸν λατόμον τῆς Πηνελόης.

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ πάντες ἐν ἀλαλαγμῷ

Δὲν θέλομεν αὐτὸν μεταξὺ ἡμῶν. Ἀπάγαγε αὐτὸν, Ἐρμῆ, μακρὰν εἰς τὰς ἀβύσσους.

(Ἀναφαίνεται αἴφνης φρικαλέος τὴν ὄψιν ὁ

ΠΛΟΥΤΩΝ πρὸς τὸν Ἑρμῆν

Οἱ νεκροὶ ἐξάνιστανται δικαίως. Ὁδήγησον τὸν Τοτόμην
εἰς τὰ Τάρταρα.

[Ἀνοίγεται ἄβυσσος φρίκης καὶ σότους. Ὁ Ἑρμῆς περιστρέφων
τὸν Τοτόμην δίκην σφενδόνης διὰ τῆς δεξιᾶς ἐκτινάσσει αὐτὸν
εἰς τὰ Τάρταρα. . . .]

Ἀθῆναι, Ἀπρίλιος 1885.

Σατανᾶς

